KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 6 (119) Juuni 2005 •

Sõnumeid

Alli Laande – Aasta Ema 2005

Käesoleval aastal pälvis Aasta Ema tiitli Alli Laande, kes elab meie vallas Lillis. Ta on sünnitanud ja koos abikaasa Harriga üles kasvatanud viis last.

Poeg Avo on 29-aastane, lõpetanud Riigikaitse Akadeemia ja töötab IF Kindlustuses juristina ning kasvatab kahte tütart. Age on sündinud 1978. aastal, lõpetanud Karksi-Nuia Gümnaasiumi. Töötab füüsilisest isikust ettevõtjana ja kasvatab kahte poega. Ave on 25-aastane, omandanud kõrghariduse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis ja töötab Tõrva Gümnaasiumis sotsiaalpedagoogina, peres kasvab poeg. Tütar Ade on sündinud 1984. aastal ja õpib Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžis lasteaiaõpetajaks. Pesamuna Lii õpib Karksi-Nuia Gümnaasiumi 10. klassis.

Suure pere kõrvalt on Allil jagunud energiat ja tahtmist osaleda kasuperena projektis "Tuletorn". Ta on korraldanud oma talus mulgi kultuuri laagreid lastele ja keeleõppelaagreid vene lastele ning pärimuskultuuri õppepäevi tudengitele ja mulgimurdelisi vabaõhulavastusi.

Alli Laande töötas 1991. aastast Lilli rahvamaja juhatajana. Kultuurikeskuse valmimisega valla südamesse rahvamajad liideti ja Allist sai rahvakultuurispetsialist, kelle ülesandeks on vallas rahvakultuuri säilitamine ja arendamine, samuti tuleb tal tegelda Lilli külamaja juhtimise ja külarahva vaba aja sisustamisega.

Lisaks palgatööle on Alli olnud aktiivne valla elu edendaja: ta on kahe valimisperioodi jooksul kuulunud vallavolikogu koosseisu, 2003. aastast on ta Lilli külavanem.

Allile on väga südamelähedane mulgi kultuur. Ta on Lilli Mulgimeelse Vabakooli asutajaliige ja mulgi murde õppe korraldaja Lilli külas. 2004. aastal valiti Alli Laande Mulgi Kultuuri Instituudi juhatuse esimeheks.

Soovime Allile tervist, jõudu, jätkuvat energiat, silmade sära ja südamesoojust!

Inge Dobrus

• **Kõneleb Alli Laande.** MARET PÕDRA foto

Lõpeb järjekordne õppeaasta

Kevad on koolis kokkuvõtete tegemise aeg – ühed lõpetavad klassi ja teised kooli. Kõige pingelisem on lõpuklasside õpilastel. Abituriendid kirjutasid lõpukirjandi aprillis, viimane eksam toimub alles 13. juunil. Pärast seda jätkub ootuste ja lootuste aeg, sest riigieksamite tulemused jõuavad kooli alles 20. – 21. juuni paiku.

9. klassid alustavad eksamitega 6. juunil ja lõpetavad 16. juunil võõrkeele suulise osa eksamiga. Sellele järgneb järeleksamite aeg.

Põhikooli eksamite materjalid on kõikidele koolidele ühtsed. Need saadetakse koolidesse kinnistes ümbrikes, mis avatakse vahetult enne eksamit.

Loodame, et kõik eksamitele saanud 39 abiturienti ja 63 põhikooli lõpetajat saavad kätte ka lõputunnistuse.

Lõputunnistuste jagamiseks läheb 22. juunil Karksi Valla Kultuurikeskuses: kell 12 põhikooli lõpetajad (9. klassid) ja kell 17 gümnaasiumi lõpetajad (12. klassid). Gümnaasiumiosa aktusele on palutud ka hõbelend — need, kes lõpetasid keskkooli 25 aastat tagasi (1980).

Jüri Eesik
gümnaasiumi õppealajuhataja

Kevad on valikute aeg

Kus jätkata õpinguid? Kindlasti kodukoolis. Karksi-Nuia Gümnaasium on valmis vastu võtma tulevasi 10. klassi õpilasi. Plaanis on avada kaks klassi.

Üldklass on mõeldud neile, kes soovivad jätkata õpinguid kõrgkoolides. Suuremas mahus õpitakse eesti keelt, võõrkeeli, matemaatikat, ajalugu ja bioloogiat. Lisaks läbitakse kultuuriloo, filosoofia ajaloo, filosoofia ja joonestamise kursused. Tingimus on, et põhikooli lõputunnistusele kantud aasta- ja eksamihinnete keskmine oleks 3,6 või kõrgem ning käitumine vähemalt rahuldav.

Infotehnoloogia klassis õpitakse süvendatult infotehnoloogia aluseid ja omandatakse keskharidus. Põhikooli lõputunnistuse hinded ja käitumine peavad olema vähemalt rahuldavad. Klassi täituvuse alampiir on 14 õpilast.

Dokumentide vastuvõtt on 20.–29. juunini kooli kantseleis. Vastu võetud õpilaste nimekiri avaldatakse pärast 29. juunit kolme päeva jooksul kooli teadetetahvlil.

Jüri Eesik,
gümnaasiumi õppealajuhataja

12. juunil on VII Karksi Rattamaraton

68 km distantsil on start kell 12 ja 32 km distantsil kell 13 Ainja krossirajal. Mõlema finiš on sealsamas. Lühikesel distantsil ei võistelda. Kell 12.30 toimub stardi- ja finišipaigas laste minikross.

Osaleda võivad kõik 1991. a. (lühikesel rajal 1993. a.) ja varem sündinud ratturid, kes on distantsi läbimiseks piisavalt treenitud.

Osavõtt toimub oma riisikol. Kohustuslik on kanda kiivrit või slemmi. Tagatakse tähistatud rada, stardinumber, ratta markeerimiskleeps, stardiinfo, ajavõtt, tulemus lõpuprotokollis, teenindus ja toitlustus selleks ettenähtud punktides finišis, diplom nime, aja ja kohaga, arstiabi distantsil ja katkestajate transport finišisse.

Osavõtjaid registreeritakse internetis www.esport.ee pangakontorites. Karksi-Nuia Rattaklubi konto nr. on 10220003841010 Eesti Ühispangas. Ülekande seletusse märkida trükitähtedega osavõtja perekonna- ja eesnimi, sugu, sünniaasta, elukoht ja distants.

Stardimaks on täiskasvanutel kuni 6. juunini pikal distantsil 150 ja lühikesel 75 ning kuni 18-aastastel 75 krooni, 7.—10. juunini täiskasvanutel vastavalt 200 ja 100 ning noortel samuti 100, 12. juunil stardipaigas täiskasvanutel vastavalt 300 ja 150 ning noortel samuti 150 krooni. Hinnasoodustus on 50 protsenti 65 km distantsil Karksi valla elanikel ja Eesti Vabariigi pensionäridel.

Stardimaterjale saab 12. juunil stardipaigas alates kella 9-st.

Võistlusdistantsi autasustamine on kell 15.30 finišipaigas. Autasu saavad 6 paremat meest ja 3 paremat naist ning vanuseklasside M-16, M-18, M-40, M-45, M-50 ja N üle 30 3 paremat. Kõigi rattamaratonist osavõtjate vahel loositakse eriauhindu.

Lilli kollitrall

11. juunil kell 11 toimub Teringi rabas Lilli kollitrall, mis jätkub linnulaulude festivaliga Nava talus.

Hommikupoolikul uuritakse üheskoos loodushääli ja tutvustatakse mulgi murdekeeles kodutööna valminud looduslikest materjalidest valmistatud sookolle ning õhtupoolikul kantakse ette laule lindudest.

Kohustuslik laul on Nava talu peremehe Jaak Kõdara sõnadele ja Heino Hindpere seatud „Kes seal metsas" nooremale vanuserühmale ning vanemale samade autorite „Süda täis on päikest" laulud. Teine laul on vabal valikul ja kolmandaks esitavad lapsed liisusalmi linnuhäälitsustest.

Oodatud on kõik loodus- ja lauluhuvilised.

Alli Laande

• **24. ja 25. mail toimus Kopra talus turunduskoolitus Lõuna-Viljandimaa väikeettevõtjatele. Lektorid olid Pärnu kolledži õppejõud Heli Tooman ja Liis Meeras.** MARGUS MÕISAVALLA foto

• **Vallavanema veerg** •

Kas lasteaed ja/või gümnaasium?

Karksi-Nuias lasteaiateenuse pakkumise 60. aastapäevaks valmis uue lasteaiahoone ehitusprojekt (projekteeris AS "Eesti Projekt").

Hoone on planeeritud kahekorruselisena praeguse lasteaia territooriumi Männiku tänava poolsele küljele. Sellesse tuleb viis lasteaiarühma ja üks sõimerühm kokku 114 lapsele, lisaks aula, võimlemissaal ja söögisaal. Võrreldu na praeguse lasteaiaga, kus on pinda kokku 700 m², on uus hoone üle kahe korra suurem – 1885 m² ja vastab lasteaiale kehtestatud normidele.

Raha projekti tellimiseks saime Euroopa Liidu ettevalmistusprogrammist. Kuidas edasi?

Ehitamist on otsustanud toetada Euroopa Liit oma struktuurfondist 6,5 miljoni krooniga. Sellest aga ei jätku. Juunikuu istungil arutab volikogu lasteaia ehitamiseks raha eraldamist ja ehituskonkursi väljakuulutamist. Positiivse otsuse korral ja kõikide asjade õnnestumisel toimub lasteaiateenuse osutamise 61. aastapäevapidu juba uues majas.

Oma järge on ootamas gümnaasiumi rekonstrueerimine.

Samuti kaks aastat tagasi Euroopa Liidu toel alustatud ehitusprojekti tellimine on mitmel põhjusel veninud. Tänaseks on valitud välja projekteerija, kuid Rahandusministeerium kooskõlastab lepingu teksti juba kaks kuud. Pärast seda saaks projekteerimist alustada ja 6—7 kuuga lõpule viia.

Teine küsimus on rekonstrueerimise raha. Selleks me pole toetusi saanud. Tänane riigivõim tahab lõpetada eelmise valitsuse algatatud pearaha koolidele jagamist investeeringuteks, mida me sellel aastal saime ligi 700 000 krooni. Tahetakse pöörduda tagasi toetuste otsustamise juurde Riigikogus, mis annaks korraga rohkem raha ühele koolile, aga jätaks samas enamiku koole rahast hoopis ilma. Pearaha süsteem aga tagaks iga-aastase eraldise, mida arvestades oleks võimalik rekonstrueerimistööde rahastamist planeerida.

Probleem on selles, et riigi seadus keelab valdadel võtta laenu üle 60 protsendi eelarveaasta jooksvatest tuludest. Seega tohib meie vald laenu võtta kuni 20 miljonit krooni. Kahte suurt objekti — lasteaeda ja gümnaasiumi — selle raha eest küll ei saa. Peame valima ühe neist ja otsima teise kordategemiseks muid võimalusi.

Oleme valitsuse ja volikogu tasemel uurinud Riigikinnisvara AS-i (RKAS) pakutavat võimalust gümnaasiumi kordategemiseks. Pakutud on, et RKAS hakkaks tähtajaliselt koolihoonet haldama ja teeks seal ka remondi. Pärast lepingu tähtaja möödumist taastuks valla omand koolimaja üle. Lepingu kestes ei ole RKAS-il õigust teostada koolihoonega mingeid tehingud (müüa, pantida, kinkida) ja hoone renditakse vallale kooli pidamiseks.

Milleks seda keerulist asjaajamist vaja on? Sel viisil on vallal võimalus saada krediiti rohkem kui 20 miljonit krooni, millega ehitada nii lasteaeda kui ka gümnaasiumi.

Tegemist on väga suurte summade ja piirkonna jaoks oluliste otsustega. Seetõttu on hea, et küsimusele lahenduste otsimise on algatanud praegune volikogu. Ilmselt jõuab gümnaasiumi osas konkreetsete otsusteni pärast sügisesi valimisi uus volikogu koosseis.

Arvo Maling

• **Päevateemal** •

On aeg alustada karuputke tõrjet

Ligemale viiekümne aasta eest tagasi Eestisse uue kultuurtaimena toodud Sosnovski karuputk väljus juba paarikümne aastaga kontrolli alt ja on paiguti saanud nuhtluseks. Tema kogumikud on üha laienenud ja hakanud välja tõrjuma looduslikke taimekooslusi. Igalt viljunud taimelt satub mulda tuhandeid seemneid, mida kantakse tee-äärtelt autoratastega ja kraavipervedelt vooluveega edasi. Mullas säilib seemnete idanemisvõime üle viie aasta.

Enamusele muudele kaheidulehelistele liikidele hukatuslikult mõjuvate taimemürkide vastu on karuputk nagu mitmed teisedki sarikalised kaunis tundetu. Tulemusi annab vaid üldhävitusliku toimega herbitsiid *roundup* (vana nimega utaal), ent seejärel jääb kasvupaik paariks aastaks taimkatteta ja esimese rohelusena ilmuvad sinna jällegi karuputked – mullas säilunud seemnereservi arvel. Nõnda jätkub seda tööd aastateks.

Putketõrjeks tuleb *Roundup Bio* lahus valmistada 1-protsendiline: igale 10 liitrile veele tuleb lisada 100 milliliitrit (umbes pool teeklaasitäit) preparaati. Segu valmistatagu otse selgpritsis (traktoripritsiga enamusele kasvukohtadele ligi ei pääsegi!). Igale taimele tuleb anda vaid kaks-kolm "sortsu" pritsimislahust, sest toimeaine (glüfosaat) kandub juurtesse juba mõne päevaga ja pärsib taime ainevahetuse, misjärel see kolletub ja lõpuks pruunistub. Pritsimine annab optimaalse tulemuse, kui seda teha enne õite puhkemist – igast viljastunud õiest võib ka pritsimisjärgselt saada idanemisvõimeline seeme.

Mõnekümne putke hävitamiseks piisab valmis pritsimislahusest, mida müüakse liitrilistes pudelites ka aianduskauplustes. (Glüfosaat kuulub väheohtlike mürkainete hulka ja selle ostmisel taimekaitsetöötaja tunnistust ei nõuta.)

Niitmisega saab karuputke hävitada vaid siis, kui seda teha mitu korda suve kestel, nii et niitmise järel ilmunud uued õisikud ei saaks seemneid anda. Et karuputk on selles suhtes vägagi visa, võib veenduda näiteks Karksi Lossimäel, kus kirikuesise muru seas võib leida mõne sentimeetri kõrgusi õitsvaid karuputketaimekesi. Kui putketihnikut niita trimmerniidukiga, peab kasutama kaitseriietust ja maski, et putkemahla piisad ei satuks nahale.

Häid tulemusi annab karuputketaimede juurekaela läbilõikamine teravaotsalise labidaga. Seda tuleb teha umbes 5 sentimeetrit allpool maapinda ja taim seejärel välja tõmmata. Suurtel putkeväljadel, võsastikes ja raiesmikel on see moodus kaunis tülikas, kuid hea tahtmise puhul siiski võimalik.

Tunamullu suvel Karksi vallas arvele võetud 20 hektarit Sosnovski karuputke kasvukohti pole aasta jooksul oluliselt vähenenud (paiguti hoopis vastupidi!), hoolimata vallavalitsuse palgatud meeste ja Pärandkoosluste Kaitse Ühingu liikmete pritsimistööle mitmes külas. Kahjuks ei ole tänavugi valla eelarves piisavalt raha ega ole seda eraldanud ka riik, et putkepadrikuid hävitada.

Tegelikult peaks see olema iga maaomaniku kohustus, ehkki meil ei ole umbrohutõrje seadust. Nii et trahvikartust putkede vohada ja levida laskmise eest ei ole kellelgi… Karksi Vallavalitsus on otsustanud jätkata putketõrjet Lossimäe nõlvadel ning Pollis vana poe ja mesila juures.

Eramaa omanikele, kes teevad oma maal putketõrjet, korvatakse ostutšeki alusel *roundupi* maksumus vastavalt mürgitatud pinnale (kulunorm 1 ha kohta on 0,5 l). Täpsemate selgituste saamiseks pöördutagu keskkonnaspetsialist Tiia Kuke poole.

Kergem on karuputke hävitamisega mitu aastat suvekuudel vaeva näha kui ravida mürgise mahla tekitatud ville ja haavu. Eriti lastel võivad nendest jääda nahale ka armid ja pigmendilaigud.

Juunikuu algus on putketõrje alustamiseks ülim aeg!

Olav Renno,
maa- ja keskkonnakomisjoni liige

NUIA LASTEAED LÄBI AASTATE

Laulurida ütleb "Maa tuleb täita lastega", kuid Karksi-Nuias pole seda soovitust vaja olnud. Lapsi on siin piisavalt olnud ning neid on lasteaed õpetanud ja kasvatanud juba 60 aastat.

1. juunil 1945 alustas lasteaiarühm tööd õigeusukiriku vastas olevas koolimajas. Personali kuulus 4 inimest, juhataja oli Ekseenia Sillari. Suviti oli lapsi rohkem, sest koos käisid ka nooremad koolilapsed — seda nimetati mängumuruks.

Lasteaed sai populaarseks ja tekkis vajadus oma maja järele. Selleks sai Tartu t. 22 hoone, mis vajas remonti ja mänguväljakut. Sisse koliti 1947. aastal. Toimis täielik naturaalmajandus: kasvatati puu- ja köögivilja ning peeti lehma. Kõik kasvatatu ja toodetu kulus laste toitlustamiseks. Töö tegid oma personal ja lastevanemad.

1956. aastal tuli juhatajaks Leida Karon ja tööle asus eriharidusega kasvataja Elli Rullik, kes lahkus 1959. aastal. 1960. aastal suunati lasteaeda tööle eriharidusega kasvataja Elvi Tugevus, kes töötas hiljem ka metoodikuna ning lõpuks juhatajana (kuni 2004. aastani). Leida Hundist sai majandusjuhataja.

Nuia alev kasvas, EPT laienes, töölisi tuli juurde ja sellega seoses ka lapsi. Ehitusalase haridusega Karl Kotsar projekteeris hoonele juurdeehituse, mis valmis 1962. aastal. Selle alumisele korrusele paigutati aiarühm. Vana maja jäi lastesõimeks, mis muudeti varsti ööpäevaseks. Suurenes personal, suurenes laste arv ja peagi võeti kasutusele uue hooneosa teine korrus ühe rühma tarbeks. Hiljem avati seal veel üks rühm.

1963. aastal anti lasteaed Nuia EPT haldusesse (varem oli lasteaed olnud Viljandi ja Abja haridusosakonna alluvuses).

1965. aastal oli kasvatajaid ja õdekasvatajaid 10, peale selle abistav personal. Maja kasutada olid 11 ahju, puuküttega pliit ja pesuköök.

1969. aastal lahkus Leida Karon, tema järglaseks määrati Helve Mägi.

1973. aastaks oli ruumid kitsaks jäänud. Sõimerühmade jaoks võeti kolm korterit EPT elamust Pärnu t. 7a. Olles EPT lastepäevakodu ja teenindades ka inimesi, kes töötasid kaugematel objektidel, oli päevakodu avatud hommikul seitsmest õhtul kaheksani. Lapsi oli 140.

1986. aastal jäi kauaaegne juhataja Helve Mägi pensionile. Tema tööd jätkas Elvi Tugevus.

1991. aasta lõpuks laste arv vähenes. 30. augustil lõppes töövahekord staažikal lasteaiatöötajal Leida Hundil, uueks majandusjuhatajaks sai Tiina Ait.

1. juunist 1992 on lasteaias uuesti neli rühma ja on seda tänaseni.

2004. aastal liideti valla eelkooliasutused ühtse juhtimise alla. Senine Nuia lasteaia juhataja siirdus vanaduspuhkusele, uueks valiti Katrin Kivistik. Lapsi on kokku kolmes majas 116.

On loomulik, et lasteaed on pidevas arengus. Võib-olla on seda arengut mõistlik seostada juhatajate tööl oldud ajaga. Kõik juhatajad koos personali ja kohaliku omavalitsusega on arendanud lasteaeda vastavalt vajadustele ja võimalustele. Eesmärgiks on olnud muuta õppe- ja kasvatustöö sisu ja olmetingimused paremaks ja selle ajajärgu nõuetele vastavaks.

Leida Karoni teeneks tuleb arvata lasteaia juurdeehituse algatamist ja mänguväljakute täiendamist. Helve Mägi organiseeris hoone keskküttesüsteemi ehitamise, ruumide remondi, sisustuse uuendamise, veevarustuse, kanalisatsioonivigade parandamise ja kuuri ehitamise. Elvi Tugevuse ülesandeks sai kuue rühmaga päevakodu muuta neljarühmaliseks, hoonel katus vahetada, mängumajade katus uuendada, õue uusi mänguvahendeid rajada, keldrikorrus rekonstrueerida ja sisustada ning ehitada nõudepesuruum.

• **Lasteaia maja 1960-ndatel aastatel.** Foto arhiivist

Püsiv töötajaskond on läbi elanud kõik rõõmud ja mured, mida on kaasa toonud töö niisugusel tundlikul tööpõllul, nagu on seda töö lastega.

Need, kes selle loo kokku kirjutasid, tõid esile veidi lasteaia ajalugu. Need aastaarvud ei omagi erilist tähtsust.Tähtsaim on see, et lastel on olnud koht, kus käia, ja ümber inimesed, kes õpetavad, suunavad ja nendest hoolivad.

Ootame uue lasteaia valmimist järgmiseks sügiseks.

Karksi-Nuia Lasteaia töötajad

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

18. mai istungil

❖ Eraldati reservfondist 75 000 krooni Karksi-Nuias endise rahvamajahoone lammutamise kuludeks.

❖ Kinnitati valla 2004. aasta majandusaasta aruanne ja eelarve täitmise aruanne järgmiselt: bilanss mahuga 39 962 000, tulem 1 785 000, netovara 32 730 000 krooni, vabade vahendite jääk eelarveaasta lõpuks 2 181 500 krooni ja 81 senti ning eelarve tulud 35 439 000 ja eelarve kulud 39 272 000 krooni ning finantseerimistehingud 3 833 000 krooni. Kinnitati 2004. aasta reservfondist eraldamine 407 000 krooni.

❖ Määrati valla 2005., 2006. ja 2007. aasta majandusaasta aruande auditeerijaks vannutatud audiitor Mart Nõmper.

❖ Määrati Sudistes Väike-Kekani kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste sihtotstarbed: Väike-Kekani ja Männimetsa, mis asuvad Sudiste külas – sihtotstarve maatulundusmaa.

❖ Nõustuti aktsiaseltsi "Roger Puit" sooviga omandada Karksi vallas Eigu kinnistu 28,1 ha Mäeküla külas, Tindi kinnistu 84,1 ha Ainja külas ning Vana-Rauksi kinnistu 40,4 ha Ärikülas ja Ainja külas.

KARKSI VALLAVALITSUSES

9. mai istungil

❖ Otsustati projektis "Lõuna-Viljandimaa käsitöö ja turismi turundamine" tunnistada parimaks konverentsiteenuse pakkujaks (majutamine, toitlustamine, seminariruumid 60 inimesele) Kopra talu.

❖ Otsustati esitada 2004. majandusaasta aruanne volikogule kinnitamiseks ja tehti ettepanek määrata 2005., 2006 ja 2007 majandusaasta aruannete auditeerijaks Mart Nõmper.

❖ Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused: Hedy Soopa 1398 m² maad Loode t. 17 elamu juurde Karksi-Nuias.

❖ Otsustati anda viieks aastaks üürile (8. maini 2010) äriruumid 38,6 m² Viljandi mnt. 2 hoones Anneli Saarele tööstuskaupade müügiks hinnaga 20 krooni ruutmeeter.

❖ Otsustati eraldada reservfondist 3000 krooni aktsiaseltsile "Hetika" Siim Kärneri Karksi ja Tuhalaane murdekeelse luulekogu "Uiboainamuru" kirjastamise osaliseks hüvitamiseks.

❖ Nõustuti Sudiste külas asuva Väike-Kekani kinnistu jagamisega Väike-Kekani ja Männimetsa katastriüksuseks.

❖ Otsustati jätkata karuputketõrjet aladel (Lossimägede nõlvad, Polli ristmik vana poe ja mesila juures), kus vallavalitsus korraldas mürgitamist 2004. aastal. Eramaaomanikele otsustati hüvitada *Roundupi* maksumus (arvestades mürgi kulunurmi hektarile) müügitšeki alusel vastavalt mürgitatud pinnale.

❖ Anti nõusolek Liia Kuslapile lillepoe reklaami paigaldamiseks Rahumäe t. 2a hoone aknale ja Heli Veskimägile kultuurikeskuse kohviku reklaamimiseks liiklusmärgi "Restoran" paigaldamiseks Karksi-Nuia piirile ja UnoX tankla piirkonda.

❖ Otsustati panna ajalehte "Sakala" vähempakkumise kuulutus Karksi-Nuias ja Karksi külas haljasalade niitja leidmiseks.

23. mai istungil

❖ Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu detailplaneeringu algatamiseks Kivi t. 11 kinnistul Karksis.

❖ Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused: Andrus Heinsoo 2974 m² maad elamu juurde Muri külas, Nikolai Prjanitšnikov 707 m² maad pumbamaja juurde Polli külas Karksi maastikukaitse alal järve ääres, osaühing "TR Majad" 2,25 ha maad "Valitsejamaja" elamu juurde Polli külas, Taimi Pärt 2185 m² maad elamu juurde Polli külas.

❖ Otsustati anda üürile äriruumid Rahumäe t. 2a III korrusel osaühingule "Sunfab" üldpinnaga 33,9 m² hinnaga 15 krooni ruutmeeter kuni 28. veebruarini 2015 ja II korrusel füüsilisest isikust ettevõtjale Mall Sikule kohviku ruumideks üldpinnaga 110,4 m² 15 krooni ruutmeeter kuni 22. maini 2011. Otsustati Viljandi mnt. 2 hoones anda füüsilisest isikust ettevõtjale Elmo Kibele üürile 75,4 m² 15 krooni ruutmeeter.

❖ Otsustati rahaga mitte toetada Mustametsa Muinsuskaitse Klubi XXVI Vabadusristi päeva korraldamist 20. augustil Tartus.

❖ Anti luba Karksi Tehnikaspordiklubile 4. ja 5. juunil Ainja krossirajal Eesti meistrivõistluste motokrossi korraldamiseks, kultuurikeskusele 18. juunil Lossimägedes valla laulu- ja tantsupeo pidamiseks, 23. juunil Karksi jaanilaada, 24. juunil Tuhalaane jaanipäeva, 9. juulil Lossimägedes valla kodukandipäevade ja 27. augustil Lossimägedes keskajapäeva korraldamiseks. Anti volitus valla kultuurikeskusele kaubanduse korraldamiseks 18. juunil Karksis valla laulu- ja tantsupeol, 23. juunil Karksi jaanilaadal, 24. juunil Tuhalaane jaanipäeval, 9. juulil Karksi valla kodukandipäevadel ja 27. augustil keskajapäeval.

❖ Otsustati anda garantiikiri Kristi Lõhmusele lapse kohamaksu tasumiseks Pärnu lasteaias "Põialpoiss".

❖ Tehti aktsiaseltsile "Iivakivi" ülesandeks korraldada Rahumäe t. 2 endise rahvamaja hoone lammutamine 115 000 krooni ulatuses ja kinnitati lammutamise tingimused.

❖ Eraldati valla 2005. aasta eelarvest toetust projektide ja programmide korraldamiseks juriidilistele ja füüsilistele isikutele järgmiselt: Karksi-Nuia Rattaklubile VII Karksi Rattamaratoni korraldamiseks 50 000 krooni, jalgpalliklubile "Karksi" maakonna karika- ja meistrivõistlustel ning Eesti meistrivõistlustel osalemise finantseerimiseks 20 000 krooni, võrkpalliklubile "Point" maakonna meistrivõistlustel ja "Elioni" rahvaliiga võistlustel osalemise finantseerimiseks 7500 krooni, Karksi Tehnikaspordiklubile Eesti meistrivõistluse ettevalmistamiseks motokrossis 4.—5. juunil 15 000 krooni, Eesti Kurtide Spordiliidule Andres Liiviste osalemise kuludeks Kurtide Rahvusvahelistel Kergejõustikuvõistlustel Darmstadtis Saksamaal 7.—10.juulil 2000 krooni, Kert Varikule Karksi valla esindamiseks motokrossivõistlustel Eesti ja Lätis 10 000 krooni, Anti Kalale osalemiseks Eesti ja Euroopa meistrivõistlustel 5000 krooni, Karksi Noorte Kunstistuudiole õppetööks vajaliku printeri ostmiseks 2000 krooni, Sudiste Maanaiste Seltsile õppereisi korraldamiseks, laste ja noorte spordipäeva läbiviimiseks 20. augustil, folkloorirühma 10. aastapäeva tähistamiseks, V külapäeva korraldamiseks, koolituste küla jõulupeo korraldamiseks 14 000 krooni, Kitzbergi Sõprade Seltsile muuseumi juurde rajatava busside ümbersõidukoha rajamiseks 6400 krooni, Karksi Kultuuriseltsile jaanilaada ja mõisapäeva korraldamiseks 10 000 krooni, Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsile Murri häärberis külade ühistegevuse planeerimiseks ja ümarlaua jaoks 4000 krooni, Karksi-Nuia Pensionäride Klubile "Kodu" ruumide kasutamiseks ja videomaterjalide töötlemiseks 4000 krooni, mittetulundusühingule "Karksi Turism ja Keskkond" projektide "75. aastat I Karksi Üldlaulupeost", "Elamusturism ja kohalik kogukond" ja "Rahvusvaheline noortelaager Karksi vallas" kaasfinantseerimiseks 13 000 krooni, mittetulundusühingule "Tuhalaane" küla jaanipäeva, kirikujooksu ja küla aastavahetusürituste korraldamiseks ning seltsitegevuse toetuseks 15 000 krooni.

❖ Otsustati osaleda partnerina Vidzeme Kolme Haru projektis ja anti volitused Piret Kasele kui tegevuse organisaatorile.

❖ Otsustati Karksi-Nuias ja Karksis haljasalade niitmiseks sõlmida lepingud füüsilisest isikust ettevõtjate Johan Tõhu ja Priit Pütsepaga 15. oktoobrini 2005. Kinnitati niidetavate haljasalade nimekirjad.

❖ Anti nõusolek Nataly Allikule kaupluse "Merilyn" valgusreklaami paigaldamiseks Rahumäe t. 2a hoonele.

❖ Määrati ühekordne sotsiaaltoetus 17 abivajajale kogusummas 9325 krooni ja toimetulekutoetus 101 taotlejale kokku 100 630 krooni. Maamaksutoetus määrati 3 isikule kokku 682 krooni.

❖ Määrati lasteaia toidutoetus 7 lapsele ja laste õppekäikude toetus 34 õppurile kokku 9150 krooni ning huvitegevuse toetus 1 lapsele.

❖ Määrati hooldajatoetus 15 raske ja sügava puudega hooldust vajava isiku hooldajale. Lõpetati hooldus 11 isiku üle.

❖ Otsustati paigutada Heino Kaljura 1. juunist Polli hooldekodusse ja määrati hooldustasu suurus.

❖ Eraldati Einu Malkenile sotsiaalkorter Põllu t. 6—1.

❖ Kinnitati Karksi-Nuia Lasteaia projektdokumentatsioonile ekspertiisi läbiviija leidmiseks korraldatud vähempakkumise võitjaks Viljandi EKE Projekti AS.

❖ Kinnitati laste vastuvõtu ja sealt väljaarvamise kord Karksi-Nuia Lasteaias.

Külalised tutvusid meie muusikakooliga

Karksi vallas olid 23., 24. ja 25. mail külalised kolmest piiritagusest sõpruslinnast — Per Westblom Leksandi Muusikakoolist (Rootsi), Eivind Navik Lillehammeri Kultuurikoolist (Norra) ja Per Joannesson Hörsholmi Muusikakoolist (Taani).

Külaskäik sai teoks tänu valla projektijuhi Kairi Ongi ja muusikakooli hoolekogu liikme Ene Tae vahendusele.Nemad aitasid ka kokku panna külaliste programmi. Ene aitas meid veel tõlkimisega ning tutvustas külalistele meie koduvalda.

Külaliste peamine eesmärk oli tutvuda Karksi-Nuia Muusikakooliga.

Visiiti alustati kultuurikeskusest ja sealsest raamatukogust, vallavanem Arvo Maling tutvustas ka valla tööruume. Tervituseks mängisid muusikakooli ansambel „Kunileid" õpetaja Vello Ainsalu ja keelpilliansambel Ringa Vaiksaare juhatusel. Vestlusringis kultuurikeskuse Sinises saalis osalesid nii vallavalitsuse kui muusikakooli esindajad.

Külalised tundsid siirast huvi siinse elu vastu. Et nad kõik olid Eestis esimest korda, siis tunnistati juba esimesel õhtul, et tegelikkus ei läinud nende mõtteis tekkinud kujutluspildiga sugugi kokku. Üllatus oli siiralt positiivne.

Teist päeva alustas Ene Tae ringsõiduga meie valla lähiümbruses. Külalistele oli meeldivaks üllatuseks fokuseeritud illustreeritud ajalugu. Nõukogudeaegse suurtootmise lagunevad hooned, hallid ja igavad paneelelamud kõrvuti kauni ümbruse, mõisakomplekside ja suurtaludega. See jättis külalistele sügava mulje. Paljud küsimused ja mõtted, mis meestel juba teel Tallinnast Karksi valda olid tekkinud, said ilmeka seletuse.

Päeva teine pool kulus muusikakooli ja selle rahvaga tutvumiseks. Lisaks õpetajatele ühines meiega ka kooli „oma" Peter Holmqvist, kes seltskonda veelgi liitis. Külalised olid vaimustuses meie armsa muusikakooli ajaloo keerdkäikudest, majast enesest ning seal tuntavast meeldivast õhkkonnast.

Pärast kohtumist ja lühikest kontserti kooli ruumides mindi koos Teringi rabasse, teejuhiks gümnaasiumineiu Liina Laanemets. Ja ehkki ilm oli äikese-eelselt lämbe, läbiti kogu rada hoogsalt ja mõnuga. Matka lõppedes kinnitati keha ja jätkati juttu, pikniku taustaks koguni väike improviseeritud koos musitseerimine.

Õhtu lõpetati kaunis Taagepera lossis taas ühises vestlusringis.

Meie maade muusikaõppes on väikesi erinevusi, kuid põhimõtteliselt istume siiski samas paadis, kui Per Westblomi sõnu kasutada. Muusikaõppe eesmärgiks on viimasel ajal just võimalikult paljude inimeste muusikaline harimine, reeglid ja nõudmised ei ole enam nii ranged kui varem. Kui meil siin on erialadest kõige populaarsem klaveriõpe, siis Leksandis on viiul, Hörsholmis aga saksofon, laul ja kitarr.

Rõõm oli kuulda, et siht, mille poole meiegi oleme juba mitu aastat püüelnud – võimalikult palju koos musitseerida — on Põhjamaade muusikaõppes ülim. Heale ja andekale noorele antakse alati võimalus individuaalseks arenguks, kuid koos musitseerimise tähtsust ei tohi alahinnata. Per Johannesson ütles, et neil on töölevõtu intervjuudes tihti küsimus, kas mängid pilli või laulad mõnes kollektiivis? Kogemused on näidanud, et sellised inimesed, kes koos musitseerimist harrastavad, on ka paremad igasuguses meeskonnatöös, olgu nad siis müügimehed, mehaanikud või insenerid.

Külalistel oli siiralt kahju, et nad reisi tarbeks nii vähe aega olid planeerinud. See annab aga uute kohtumiste lootust. Seekord mindi laiali ülesandega leida edasise koostöö võimalusi. Kõige konkreetsem mõte, mis muide tuli külalistelt, oli Põhjamaade noorte muusikute suvelaager Karksi vallas, et seda kaunist ning huvitava ajalooga piirkonda laiemalt tutvustada. Kas pole see parim tänu meie vastuvõtu eest?

Tiia Parmo
Ene Tae

Suur jaanituli Tuhalaanes

Mittetulundusühendus "Tuhalaane" kutsub 24. juunil kell 12 kõiki valla kodanikke Tuhalaande suurele jaanitulele. Päev on jagatud erinevateks osadeks, et kõigile jaguks tegutsemislusti ja pealtvaatamist.

Päeva alustame laadaga, mille korraldab Karksi-Nuia Aiandus- ja Mesindusselts eesotsas Leili Naelaga. Keskpäeval toimuvad laste võistlused ning külamajas on avatud fotonäitus.

Laste ja noorteüritusi korraldab Tuhalaane külamaja perenaine Anneli Anijärv ning joonistamisvõistlust organiseerib ja kehamaalinguid teeb Pärnu teatri jumestaja-grimeerija Syrle Teeäär.

Kell 14 alustame Tuhalaane külamajas koroonavõistluste eelmänge, finaal on kell pool neli pärastlõunal. Võistlevad mehed, naised ja lapsed, korraldajaks Leo Liiber.

Kell neli päeval alustatakse küladevahelise jalgpalliturniiri finaalmängu, kus kohtunikeks on Leo Liiber ja Enn Sarv.

Vahepeal kinnitame keha ja naudime loodust. Uuesti läheb tõsisemaks jõukatsumiseks kell 18. Päeva tippsündmuseks saab kindlasti humoorikas teatevõistlus külade esinduste ja vallavalitsuse vahel ning õhtul saame teada, kui hästi tunnevad koduvalda meie külavanemad ja vallavalitsus, toimub kiirmälumäng, mille küsimused on ette valmistanud kogemustega mälumeister Olav Renno. Naudime veel kodukoha taidlejate etteastet ja jookseme ümber järve.

Kella 22 alustab mängimist ansambel "C-Duur". Pauside vahel toimub suur karaokevõistlus. Disko kestab varajaste hommikutundideni.

Kellel tekkis huvi veelgi üksikasjalikumalt päeva sisust teada saada või koguni ürituse korraldamisel kaasa lüüa, see jälgigu reklaami ja külastagu valla kodulehte. Lisainfot jagavad Enn Sarv (514 8840), Tuhalaane külamaja (433 2137) ja Urmas Suurpuu (513 5306).

Üritust toetavad Karksi Vallavalitsus, Karksi Valla Kultuurikeskus, Karksi-Nuia Aiandus- ja Mesindusselts, Pärnu teater, Ilutulestikukeskus "Arnika", OÜ "Laanevara", Marki autokeskus, AS "Ascar Tallinn" ja MTÜ "Tuhalaane".

Urmas Suurpuu

KARKSI-NUIA—HILDBURGHAUSEN

Minu kogemus väikesest Hildburghauseni koolist on väga huvitav.

Õpetasin inglise keelt 8.—12. klassis ja selle põhjal võin öelda, et 8. ja 9. klasside tase on meiega sarnane, on ainult väikesed erinevused sõnavaras. Ent 11. ja 12. klasside õpilaste keeleoskus on suurepärane.

Õppekava on sama pingeline kui meil. Õpilased peavad keeletundides tõsiselt tööd tegema, et keeruliste ülesannetega hakkama saada. Ent seal ei ole nii rasket riigieksamit kui meil. Nende eksam koosneb ainult kahest kirjalikust osast, milles kummaski on kaks ülesannet. A-osa esimene ülesanne on töö tekstiga, mille lõpus õpilased kirjutavad oma arvamuse, teevad ettepanekuid ja pakuvad ideid. B-osa esimeses ülesandes tuleb kirjutada antud teemal 400 sõnast koosnev töö. A ja B teine ülesanne on samasugune, ainult teemad on erinevad. Eksamil pole suulist osa ega kuulamisülesandeid, see kestab 270 minutit (3 tundi).

Väga meeldib mulle nende õppekavas see, et 9. klasside õpilased osalevad tööpraktikas, milles nad saavad kogemusi erinevatest ametitest. Nad olid tööl pankades, lasteaedades, hooldekodudes, poodides, haiglates, hobusefarmides, ilusalongides jne., üks poiss isegi laeval. Praktika lõpul saavad nad oma tööandjatelt hinnangu ja peavad esitama ka ise aruande kooli, mille põhjal pannakse praktikahinne.

Usun, et see on õpilastele väga õpetlik kogemus. Ta saab võimaluse osaleda tööprotsessis ja ühtlasi on tal võimalik teha eriala valikul õigeid otsuseid. Ka õpilased ise leidsid, et see praktika laiendas silmaringi ja oli kasulik. Väga soovitan ka meie koolil mõelda niisugusele võimalusele.

Panin tähele, et koolidel ja ühiskonnas on meiega sarnased probleemid. Õpilasi jääb iga aastaga vähemaks. Noored ei kiirusta pere loomise ja laste muretsemisega. Öeldakse, et see on liiga kulukas. Nii suletaksegi või ühendatakse järjest väikseid koole. Ka paljud Hildburghauseni õpetajad käivad tunde andmas kahes või kolmes koolis, et saada kätte tunnikoormust.

Polnud kerge minna õpetama teise kooli, kus on teine kultuur. Tuli kiiresti kohaneda uute nõudmistega ja järgida neid. Teisest küljest võttes kogesin, mida tähendab osalemine Comeniuse projektis, mis aitab integreeruda Euroopa Liidu haridusellu. Minu arvates peaks jätkuma õpilaste kui ka õpetajate vahetus.

Mainimata ei saa jätta ka seda, kui abivalmid olid Saksa kolleegid. Ka õpilased olid väga meeldivad. Näiteks 11. klass tõi minu viimasel koolipäeval endi valmistatud kooke, kukleid ja muid küpsetisi. Ei puudunud ka kohv ja šokolaadijook. Õhtul tuli aga 8. klass suure kauni roosikimbuga, kingituse ja tänukaardiga.

Tänan kõiki, kes olid kaasatud sellesse tööprotsessi, eriti aga oma kolleeg Salme Allikut, kes on andnud ja annab palju energiat, et saaksime osaleda Euroopa Liidu hariduselu integratsiooni protsessis.

Joyce-Anne Soots,
Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpetaja

Koolitusele tuleb järg

8. ja 9. juunil toimub Lõuna-Viljandimaa käsitöö- ja turismi turunduse projekti abil koolitusseminar, mis on jätk 24. ja 25. mail Kopra talus toimunud koolitusele.

Seekord on esinema kutsutud ka Rootsi, Soome ja Läti käsitööning turismispetsialistid. Koolitus on osavõtjatele tasuta.

Täpsem info ja registreerimine telefonil 435 5527, Piret Kask, Karksi-Nuia turismiinfopunkt.

Ahti Arak

Karksi koguduse leeripüha on 5. juunil kell 14 Karksi kirikus.

Surnuaiapüha on 26. juunil kell 11 Rahumäe kalmistul ja kell 13 Papi kalmistul.

Ilmalik kalmistupüha Rahumäe kalmistul on 14. augustil kell 12.

KULTUURIKALENDER

Kultuurikeskus

JUUNI	
K, 1. 06 kell 14	Vallavalitsus võtab vastu paljulapselisi peresid
N, 2. 06 kell 13	Vallavalitsus võtab vastu valla koolide parimaid lõpetajaid
R, 3. 06 kell 16	Karksi-Nuia Lasteaia 60. sünnipäeva tähistamise kontsert
L, 18. 06	75 aastat I Karksi üldlaulupäevast, laulu- ja tantsupidu Lossimägedes
K, 22. 06	Karksi-Nuia Gümnaasiumi lõpuaktused
JUULI	
R, L, P, 8., 9. ja 10. 07	Kodukandipäevad
AUGUST	
L, 27. 08 kell 12	Keskajapäev Karksi Lossimägedes
	NÄITUSED KULTUURIKESKUSES
4. juunini	Karksi-Nuia Lasteaia lastetööde näitus (II korrus)
6. juunist	Viljandi Kultuurimaja kirjakunstinäitus, juhendanud kunstnik Mari Mauring
13. juunist	kroonikanäitus laulu- ja tantsupidude ajaloost Sinises saalis
	RAAMATUNÄITUSED RAAMATUKOGUS:
23. 05—11. 06	"Kasva koos lapsega"
6. 06—16. 06	"Üks rohutirts läks kõndima (Ernst Enno 130)"
13. 06—30. 06	Meenutusi rahvapidudest
17. 06—30. 06	Muinasjuttude maalija (Siima Škop 85)

Karksi külamaja

JUUNI	
E, 13. 06 kell 12	Viljandimaa kultuuritöötajate hooaja lõpetamine
N, 23. 06 kell 11	Karksi jaanilaat ja mõisapäev

Lilli külamaja

JUUNI	
N—L, 9.-11. 06	Maie Tammemäe tantsulaager
L, 11. 06 kell 11	Laulufestival „Ääle mõtsan ehk Lilli kollitralli" Nava talus
R, 24. 06 kell 20	Jaanipäevapidu
JUULI	
L, 2. 07 kell 10	Lilli, Tõrva ja Helme laste naljaolümpia

Polli külamaja

JUUNI	
N, 23. 06	Jaanituli
SEPTEMBER	
L, 27. 09 kell 12	Polli sügislaat

Tuhalaane külamaja

JUUNI	
R, 24.06 kell 12	Jaanipäev „Tuhalaane läbi aegade"

Kultuurikeskuse isetegevuslaste väljasõidud

P, 5. 06	XIII Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeole „Las jääda" Võru-Kubijale
L, 11. 06	Vabariiklikule meeskooride päevale Pärnusse
E, 20. 06	Lätimaale Nauksenesse

Gümnaasiumis

K, 1. 06 kell 11 ja 13	külas "Kinobuss" filmiga "Röövlirahnu Martin". Pilet 20 krooni
N, 2. 06 kell 9	Algklasside kohtumine Eesti Politsei esindajatega
N, 2. 06 kell 12	Põhikooli lõpukell
N, 2. 06 kell 13	Vallavalitsus võtab vastu parimaid õpilasi
N, 2. 06 kell 14	Maakonna põhikooli lõpetajate kokkusaamine Viljandis
N, 3. 06 kell 8.30	Õppeaasta lõpuaktus 6.—8., 10. ja 11. klassidel, loeng-kontsert "Piirilinna Bigbändilt"
N, 3. 06 kell 10	Õppeaasta lõpuaktus 1.—5. klassidel
9.—11. juunini	Poistekooride laululaager Pärlseljal
22. juunil kell 12	9. klasside lõpuaktus kultuurikeskuses
22. juunil 17	12. klasside lõpuaktus kultuurikeskuses

Kultuurikeskus jätab õiguse teha kultuurikalendris muudatusi! Jälgige reklaami !
PILETITE MÜÜK üritustele kohapeal. Info tel. kultuurikeskus 435 5529, Polli külamaja 434 1021, 5698 0796, Tuhalaane külamaja 433 2137, 5346 6347, Karksi külamaja 433 2736, 5668 1792, Lilli külamaja 433 2416, 523 9232. Teisipäeviti on külamajade kultuurispetsialistid kultuurikeskuses. Kultuurikeskuse töötajad on kollektiivpuhkusel 11.juulist kuni 7. augustini.
Kultuurikeskuse kodulehekülje aadress http:// kultuurikeskus.karksi.ee
Karksi-Nuia Linnaraamatukogu ja turismiinfokeskuse lahtiolekuajad 1. juunist kuni 31. augustini: raamatukogu E—R 9—17, L 9—13, P suletud; turismiinfokeskus E—R 9—17, LP 9—13.

75. aastat I Karksi Laulupäevast

18. juunil 2005 Karksi Lossimägedes

kella 8–9.30	Äratusmängud
kella 10–12	Proovid Lossimägedes (vihmaga kultuurikeskuses)
kella 12–14	Lavastusproov Lossimägedes
kella 14–15.30	Rahvapilliorkestrite ja Väike-Maarja pasunakoori esinemised Karksi-Nuias (lõuna ja esinejate riietumine gümnaasiumis Kooli t. 1)
kell 16	Rongkäik Saebelmanni kivi juurest
	LAULU- JA TANTSUPIDU
kell 19	Vabaõhuetendus A. Kitzbergi „Püve talus" ainetel noorteteatrilt, lavastaja Silvia Soro
kell 21	Tantsuõhtu: "MA&W" Väike-Maarjast

Info tel. 435 5513, 508 7625 Linda-Maria Arro

Repertuaar, külaliskollektiivid: Sirje Sossi (435 5529, 504 3946), Anneli Arraste (5621 2065), Vello Ainsalu (433 1645, 434 1085)

• Karksi valla kultuuritöötajad viibisid 25.ja 26.mail Saaremaal, kus kohtuti kolleegidega Aste ja Salme rahvamajas ning Kuressaare Kultuurikeskuses.Esineti ka Kaarma maalinnas kiigekessikul. Pildil eesreas on ansambel „AARE" (Anneli, Alli, Riina ja Ermas). MAIRE SILLAVEE foto

Karksi valla kodukandipäevad 2005

8.—10. juulini Karksi-Nuias ja Lossimägedes

Kodukoht Karksi: tule koju! tulge külla!
Karksi nime esmamainimisest möödub 780 aastat

Reedel, 8.juulil kell 11 kodukandipäevade ja valla ettevõtluspäeva avamine kultuurikeskuse suures saalis (väljapanekutega saab tutvuda 8., 9. ja 10.juulil kella 11—17)
kell 18 gümnaasiumi ja muusikakooli vilistlaste esinemised Sinises saalis
Laupäeval, 9. juulil kell 12 külade päeva avamine Karksi Lossimägedes (külaelu tutvustamine, isetegevuslaste esinemised, kohalik käsitöö ja söök) ja külade programmi vahel ühislaulmised
kell 18 „Suveöö unenägu", Eesti Kontsert Karksi kirikus
kell 20 tantsuõhtu (Aivar Margna) Lossimägedes
Pühapäeval, 10. juulil kella 12—16 perede spordipäev gümnaasiumi staadionil
* Käsitöönäitus kultuurikeskuses avatud 8., 9. ja 10. juulil

Karksi jaanilaat ja mõisapäev 23. juunil Karksi pargis

11 — Avamine. Meeleolu loovad rahvaliku muusika ansambel „Lustipill" ja Karksi bänd „K-Duur"
12 — Võistlused ja mängud lastele
13 — Nukunäidend „Põial-Liisi" Lilli külamaja esituses
14 — Nalja viskavad Feliks Kark ja Peeter Joosep
14.30 — Õksjon
15 — Feliks Kark ja Peeter Joosep
16 — Külakosti pakuvad mõisaprouad ja mõisahärrad
20.30— Tule süütamine
20. 45 — *Line*tantsijad
21 — Täiskasvanuite jõukatsumised
22 — Jalakeerutuseks mängib ansambel „SAVE"

Külamajas on avatud näitusmüük ning muuseumituba on avatud kella 11—13 ja 17—19.

Päeva juhib Kaarel Tuvike ja helitehnik on Toomas Bergmann. Laste võistlusi, mänge ja õhtusi jõukatsumisi korraldab Anneli Vaan. Laata korraldab Anatoli Hupponen.

Info ja kauplejate registreerimine telefonidel 5668 6307 ja 433 2736.

• Elupuu rist märgib surematust, ühendust taeva ja maaga. Sellised märgid ja mustrid on ammustest aegadest kaunistanud Halliste ja Karksi naiste ja neidude rahvarõivaid.
Kunstnik TIINA ILUSMETS

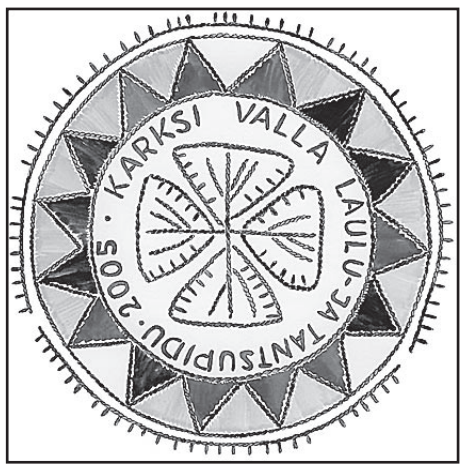

• Esimene Karksi laulupäev oli 24. augustil 1930. Foto erakogust

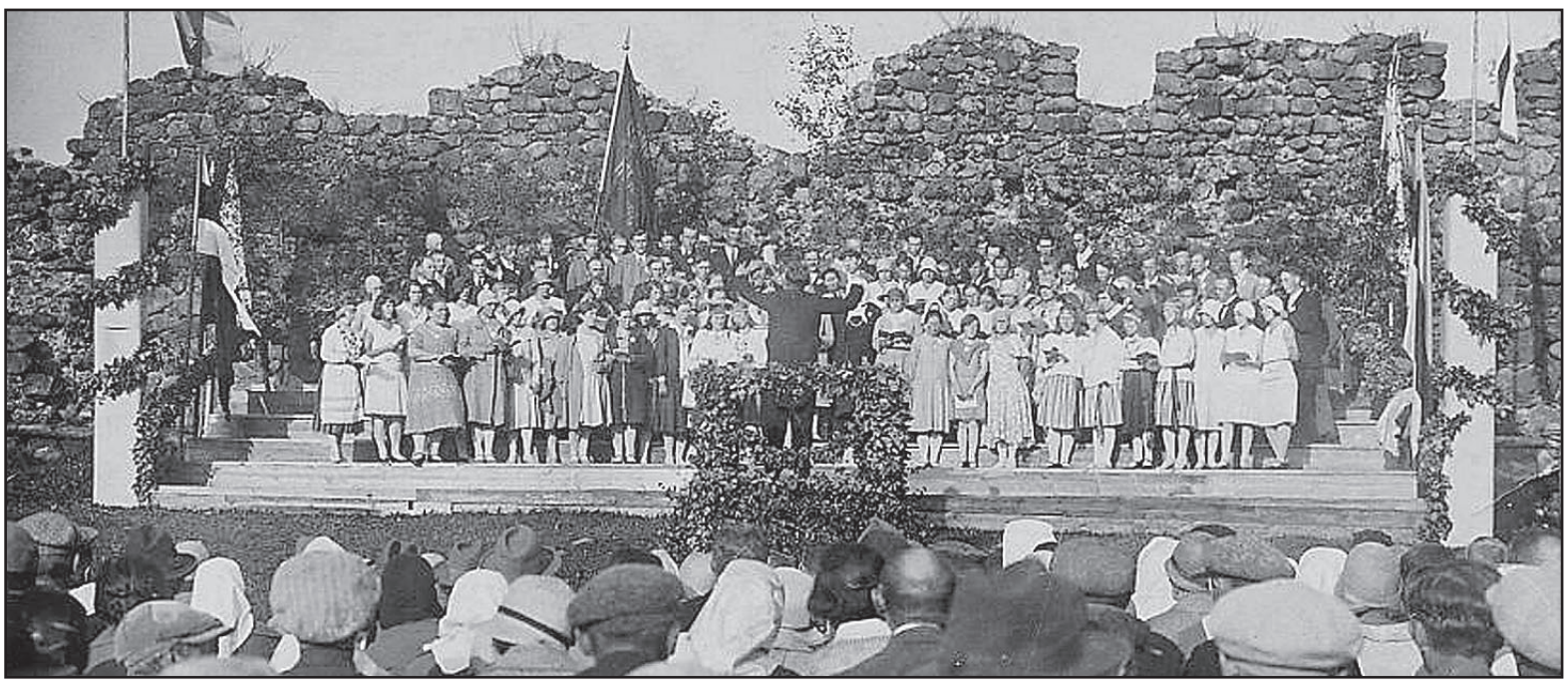

• **Juubeliaasta üllatusbänd 6. mail, lauluansambli naisi abistab Valdur Ilves.** ENNA VALLASE foto

MÖÖDUNUD AJAST JÄÄB JÄLG

Käesoleval aastal möödub 25 aastat klubi "Hõbeniit" asutamisest. Klubi tegevus on andnud Karksi-Nuia ja selle lähiümbruse eakatele võimaluse koos käia ja omavahel suhelda.

Aastate jooksul on klubiõhtutel tähistatud kalendritähtpäevi ja sünnipäevi, kohtutud huvitavate inimestega ning tegeldud folkloori, rahvatantsu, laulmise ja sõnaseadmisega. Klubi liikmete nobedad näpud õmblesid ja tikkisid folkloorigrupile Halliste rahvarõivad. Klubi töid-tegemisi on tutvustatud nii maakonnas kui ka vabariiklikel üritustel. Aastate jooksul on põhiliselt Enna Vallase kogutud vanavara ja ürikud võimaldanud sisustada memme-taadi kambri, mis asub praegu Karksi külamajas.

Kakskümmend viis aastat tagasi asutatud klubi esimestest liikmetest tegutsevad neli veel praegugi. Praegu on nimekirjas 81 inimest, neist 7 on auliikmed (üle 80-aastased). Tegevust on juhtinud seitsmeliikmeline juhatus, mille koosseisus möödunud aastate jooksul on osalenud 30 klubi liiget. Kõige kauem on juhatuses olnud Eha Kinnas, kokku 22 aastat. Tänu Ehale on klubi rahvas saanud istuda kenasti kujundatud ja maitsvate suupistetega laudade taga. Aitäh, Eha, rahvas oskab seda hinnata!

Väga mitmesuguseid ülesandeid on juhatuses kolmteist aastat täitnud Elve Toodo. Algusaastatest peale on klubi hing olnud hea organiseerimisvõimega ja teotahteline Enna Vallas, kes on olnud mitmeid aastaid juhatuse eestvedaja.

Tänusõnu väärivad veel paljud teised, kuid leheruum ei võimalda kõigist kirjutada. Küll on aga pikemalt nii tegijatest kui ka üritustest kirjas klubi kroonikas.

Kroonikaraamatut pidas aastaid õpetaja Leili Kirik, kes oli aukülalisena 6. mail toimunud „Hõbeniidi" juubeliüritusel ja jagas oma muljeid esimestest kooskäimistest. Leili Kirikul oli ilus juubel 18. mail. Palju õnne talle edaspidiseks!

Oluline isik „Hõbeniidi" juhatuses on olnud aastaid Erich Mägi, kes on jäädvustanud klubi tegemisi filmi- ja videolindile ning pidanud kroonikaraamatut. Nii on võimalik uuesti vaadata „Hõbeniidi" klubiõhtute kavasid, suviseid ekskursioone ja osavõtmisi vabariiklikel üritustel (memme-taadi peod, "Baltica" festivalid). Tänu Erich Mägile on olemas ka palju muud kohalikku kroonikat alates 1975. aastast, mis on ju kodukoha ajalugu. Filmitud on EPT suvelaagreid aastatest 1977—1980, suvelaagrite taidlust 1980-ndatel aastatel, auto- ja motokrosse, Karksi-Nuia linnapäevi, muinsuskaitseüritusi, „Koduköögi" tegevust, Karksi valla kultuurikeskuse ehitamist, Karksi Peetri kiriku torni remonti ja õpetaja Kalle Gastoni ametisse pühitsemist. Jäädvustatud on Kitzbergi Sõprade Seltsi üritused ja Asta Jaaksoo juubel. Maakondlikest kultuurisündmustest on olemas filmil Muinsuskaitse Seltsi suurkogud, Halliste kiriku taastamine ning Kalev Raave ja kindral Johan Laidoneri mälestussamba avamine Viljandis.

Väikese projektiga „Väärt vaatamist" on alustatud filmide läbivaatamist ja ümberlindistamist. Praeguseks on korrastatud 18 filmi lastenäidenditest ning film kohalikust rahvalaulikust Elena Animäest. Rahvakultuurialane film "Pillimeeste päev" osales vabariiklikul amatöörfilmide festivalil, kus see pälvis tunnustust ja sai diplomi.

Korraliku videofilmide arhiivi koostamiseks on vaja filmid uuesti läbi vaadata, ümber monteerida ja süstematiseerida. Nii on neid võimalik kasutada kultuuriüritustel, lasteüritustel ja koduloolise materjalina koolitustel. Materjali kättesaamise hõlbustamiseks on vaja koostada filmide kataloog ja kanda andmed arvutisse.

Saida Lokk
Eva Mägi

Kultuurikeskuses peeti Euroopa Liidu teemaline konverents

19. mail korraldas Karksi Kultuuriselts koos ühendusega "Kodukant Viljandimaa" Karksi Valla Kultuurikeskuses konverentsi "Eesti Euroopa Liidus".

Külalislektor oli Riigikogu liige Jaanus Rahumägi, kes kõneles Eesti riigile ja tema kodanikele avanenud võimalustest.

Vallavanem Arvo Maling rääkis Karksi vallale Euroopa Liidu fondidest taotletud raha kasutamisest ja sellega seonduvast bürokraatiast. Külaliikumise "Kodukant" president Kaja Kaur andis oma ettekandes ülevaate Eesti külades tegutsevatest seltsidest. Erinevate näidete varal tõestas ta kodanikeühenduste rolli külade välisilme kujundamisel, maainimeste silmaringi avardamisel ja oma kodukoha traditsioonide säilitamisel, mis on eriti oluline Euroopa Liidu tingimustes.

Külaliidrite koolitamiseks ja ühistegevuse elavdamiseks maal käivitas "Kodukant" projekti "Säde küladesse". Sellest rääkis Viljandimaa koordinaator Ilona Tiigi.

Ka Karksi valla seltsid on usinalt Euroopa Liidu rahakoti kallal. Esimesed eurod jõudsid viis aastat tagasi Sudistesse. Nende toel remonditi külatoad, osteti arvutid ning paigaldati turvasüsteem ja internetiühendus. Külaarenduslik SAPARD-i 6. meede võimaldas Karksi Kultuuriseltsil remontida ja sisustada küla muuseumitoad. Mittetulundusühing "Tuhalaane" ostis samal ajal külamajja arvutid koos nende juurde kuuluvate seadmetega.

Eelmisel aastal avanenud RAK 3.5. külade investeeringutest toetati Sudiste Maanaiste Seltsi projekti muruniiduki ja muusikariistade ostmiseks ning rahvariiete täiendamiseks. "Tuhalaane" ostis muusikariistu ja valgustusseadmeid. Ulatusliku projekti võttis Euroopa Liidu rahaga ette Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Selts, renoveerides Murri häärberit.

Rõõmu valda saadud täiendavast rahast varjutab toetusega kaasnev tänamatu ja aega nõudev töö projektijuhtidele.

Helve Joon

Politsei vihjetelefon on 433 8995.

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust, hind kuni 120 000 krooni hektar (läbi raiutud ja hüpoteegiga), ettemaksu võimalus. Maamõõtmine, nõustamine ja abi asjaajamisel. Telefon/fax 489 4055, 511 0415; 517 9566. Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt. 14, kab. 332.

Arvutisalong "Sunfab" pakub soodsalt kasutatud arvuteid. Komplektid alates 2000 kroonist. Täidame tindi- ja tahmakassette. Info tel. 501 9245, e-mail: arvutid@sunfab.ee

Pakun saekaatri teenust lintsaeraamiga ning ostan lepapalki ja kasvavat leppa. Info tel. 5664 2061.

Fotograaf kultuurikeskuses 27. juulil kella 9.30–10. Passipildid, portree- ja perepildid.

Talusse või majahoovi ära anda krantsi tõugu kolmekuune emane õuekoerakutsikas. Tel. 5347 0162, Renno.

Müüa 20 kg roosa ristiku seemet. Tel 5399 6600.

Müüa küttepuid. Info tel. 5561 9623.

LASTE SÕNA

KALA UNELAUL

Ka kalad, nagu inimesedki, ei taha vahel magama jääda. Abiks tuleb siis siin unelaul. Kas nad seda ka kuulevad, kui ema neile laulab või vesi suliseb, ma ei tea. Kuid kindlasti nad tajuvad ja tunnevad seda vee liikumist mingil muul moel.

Selline juhus oli ka ühes kalaperes, kus elasid kaks kalalast ja nende vanemad. Lapsed mängisid päeval palju lainetes ja lainete all, seiklesid järve põhjas, kivide vahel ja hüppasid kõrgele, lüües veepinnal lupsu. Kuid õhtuks väsisid nad väga ära. Emakala pani nad vesivoodisse magama, lapsed aga ei tahtnud uinuda. Kuigi vesi sulises vaikselt ja rahustavalt, polnud sellestki abi.

Siis tuli vanaemale mõte: ta hakkas vaikselt ümisema laulukesi oma lapsepõlvest. Veevulina saatel tuli see imehästi välja. Neid laulukesi lauldi ju siis, kui vanaema oli alles väike kalalaps ja temal uni ei tulnud. Kalalapsed kuulasid või tunnetasid neid laulukesi ja varsti nad uinusid. Või oli neil lihtsalt koos vanaemaga hea olla.

Villem Veeväli
5. klass

Kevad õues

Õues paistab kuldne päike,
Ta ei ole üldse väike.
Puhub kena kevadtuul,
Lindudel on laulud suul.
Sulin-vulin, sulin-vulin,
Õue ilus kevad tuli.

Maarja Mõts,
1b klass

• **Pildil on hetk kevadise kunstinäituse avamiselt.**
MAIRE TORIMI foto

KEVADINE KUNSTINÄITUS

Sel õppeaastal tuli meile uus kunstiõpetaja Tiina Talvet. Esimene töö koos uue õpetajaga oli poistel kipsskulptuuride tegemine, tüdrukutel aga kaelakeede valmistamine. Terve aasta jooksul tehti väga palju töid.

Mõne töö tegemine võttis üle nädala aega. Näiteks pudelitöö, mis nõudis ligi kaks nädalat. Selle töö tegemiseks pidi näpunööri ümber pudeli keerutama. Peale selle tegime keraampeegleid, kleepetöid, joonistasime õlipastellide ja pliiatsitega ning tegime palju muud.

Et meie töid saaksid näha ka teised inimesed, korraldati 1.—3. klasside õpilaste kunsti- ja tööõpetuse tundides tehtud töödest maikuu algul kultuurikeskuses näitus. Kunstnikest tehti pilt ja pandi fotoseinale, kuhu iga laps kirjutas ka lühitutvustuse endast. Kunstiõpetaja ise oli teinud klaasist ja peeglitest kalad.

Näitus oli avatud kolm nädalat. Näituse avamisel oli palju rahvast. Esinesid peotantsijad ja oli ka palju sõnavõtte ja õnnitlusi. Lõpuks pakkusid kaks poissi külalistele komme. Avati ka muljeteraamat, kuhu igaüks sai sisse kirjutada oma mõtteid näituse kohta. Mina kirjutasin sinna nii: "Oli väga tore ja värviderohke näitus."

Klaid Melnikov
3a klass

Keskus ootab taotlusi

Eesti Looduskaitse Seltsi Viljandi osakond on Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) keskkonnateadlikkuse programmi koordinaator Viljandi maakonnas. Alates 2004. aastast kinnitab KIK-i nõukogu programmide eelarved kolm korda aastas.

Lõppemas on keskkonnateadlikkuse programmi teine voor. Viljandimaa töörühm otsustas toetada Viljandimaal toimuvaid ettevõtmisi, sealhulgas Murakamaa looduslaager 2005 Mõisaküla lastele (Mõisaküla Linnavalitsus) – 10 000 krooni; Heimtali keskkonnalaager (Raudna Põhikool) – 8000 krooni; "Silm näeb, kõrv kuuleb" (Puiatu Lasteaed-Algkool) – 8000 krooni; Sookolli suvelaager (taotles Karksi vald) — 10 000 krooni; "Esivanemate loodud väärtuste ja mälestuste säästmine" (Halliste Elu Arengu Selts) – 5440 krooni; "Koduküla keskkonnateadlikkuse areng läbi ühistegevuse" (MTÜ „Soe külaliikumine") – 10 000 krooni.

KIK-i nõukogu teeb projektide kinnitamise otsuse juunikuus. Otsusest antakse taotlejatele teada.

Juba praegu on võimalik esitada projektitaotlusi keskkonnateadlikkuse programmi kolmandasse vooru. Täpsem taotlemise info ja vajalikud vormid on KIK-i koduleheküljel www.kik.ee. Üleriiklikud taotlused tuleks esitada 1. juuliks otse Keskkonnainvesteeringute Keskusele. Maakondlikud projektitaotlused palun saata aga enne 15. juulit Paala tee 7a—13, Viljandi 71014.

Piia Eller,
Viljandimaa koordinaator

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

VENDA MIKK
3. 08. 1928 – 7. 05. 2005
Karksi-Nuia

ANDRES-LEONHARD KARTAU
11. 08. 1933 – 13. 05. 2005
Karksi-Nuia

VALTER ORG
11. 04. 1927 – 21. 05. 2005
Karksi-Nuia

ANASTASSIA JENTS
13. 04. 1917 – 24. 05. 2005
Pärsi

TOOMAS ILUSMETS
27. 10. 1966 – 24. 05. 2005
Tuhalaane

Ostan põllu- ja rohumaad Karksi ja Halliste vallas. Info tel. 506 0010. Ounaaiad OÜ.

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

2. juuni	*Kalju Niks*	*Äriküla*	*70*
13. juuni	*Salme Elming*	*Karksi-Nuia*	*75*
13. juuni	*Leonid Baum*	*Karksi-Nuia*	*70*
14. juuni	*Hildegard Kuusik*	*Leeli*	*80*
14. juuni	*Lembit Kranfeldt*	*Karksi-Nuia*	*75*
14. juuni	*Aita Kütt*	*Karksi-Nuia*	*65*
15. juuni	*Vaike Asu*	*Karksi-Nuia*	*65*
19. juuni	*Karl Muska*	*Äriküla*	*70*
21. juuni	*Helvi Viilip*	*Karksi-Nuia*	*70*
22. juuni	*Hilja-Elli Rätsep*	*Univere*	*65*
23. juuni	*Milvi Tiidu*	*Karksi-Nuia*	*65*
27. juuni	*Heldur Linnas*	*Karksi-Nuia*	*75*
27. juuni	*Salme Jürgen*	*Polli*	*70*
30. juuni	*Leili Ain*	*Karksi*	*65*

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

26. aprillil sündis Karksi-Nuias Katrin Talvel tütar KRISTIN.
2. mail sündis Karksi-Nuias Airika Tahkeri ja Leo Gromovi perre tütar AIRI.
6. mail sündis Leeli külas Kadri ja Arvo Malingu perre tütar HELENA.
12. mail sündis Karksi-Nuias Anne Koski ja Lauri Halliku perre poeg HENDRIK.

POLITSEITEATED

16. mail teatati, et Karksi külas Pargi tänaval on ühe elumaja lukustamata trepikojast varastatud sinist värvi lapsevanker. Mõni aeg hiljem leiti see samalt tänavalt teise maja eest.

16. aprillil kell 6.30 teatati, et Lillis on ühe talu juurde tulnud peksmistunnustega 29-aastane Läti kodanik Ilse. Tema ütlustest selgus, et teda oli Naukseni külas peksnud Aldise nimega mees. Pärast seda oli ta eksinud metsa ja sattunud üle piiri Eestisse. Kiirabi andis naisterahvale esmaabi ja seejärel anti ta üle piirivalvele.

16. aprillil kell 19.50 oli Karksi-Nuia linnas Rahumäe tänaval väike tulekahju. Inimesed viga ei saanud.

17. aprilli hommikul teatati, et öösel on sisse murtud sõiduautosse "Nissan", mis oli pargitud Karksi-Nuias Kivistiku tänaval asuva maja ette. Ära oli lõhutud auto ukse lukk ning varastatud autoraadio ja muid esemeid.

18. aprillil kell 18.15 teatati kahest Pärsi külas jooksvast hulkuvast koerast, kes ründavad koduloomi ja kimbutavad inimesi. Samuti oli maha murtud teataja tõukoer.

18. või 19. aprillil on Metsakülas ühe tühja talu juurest varastatud viis mastivahet elektriliinijuhet.

25. aprillil avastati, et Morna külas on ühelt kinnistult ebaseaduslikult raiutud 10 kuuske ja rikutud kinnistu rohumaad ja hoovi. Samuti oli kõrvalkinnistult raiutud metsamaterjal ladustatud ilma omaniku nõusolekuta tema maale.

Ööl vastu 26. aprilli murti sisse Karksi külas asuvasse angaari, kust varastati mitmesuguseid esemeid.

28. aprillil kell 23.50 pidas politsei Karksi-Nuias kinni 1988. aastal sündinud tüdruku ja 1988. aastal sündinud poisi, kes olid omavoliliselt lahkunud Vastseliina Sanatoorsest Internaatkoolist. Politsei toimetas alaealised Viljandi turvakodusse, kust järgmisel hommikul teatati, et lapsed olid ka turvakodust põgenenud.

4. mail on Leeli külas ühe talu karjamaalt varastatud ligi kaks kilomeetrit karjusetraati.

14. mail kella 3 ajal tungiti sisse Karksi-Nuias Viljandi maanteel asuvasse korterisse, kus lõhuti aknaid ja paisati segamini korteri sisustus.

15. mail kella 11.50 paiku toimus liiklusõnnetus Karksi-Nuia–Lilli tee 6,2. kilomeetril, kus sõiduauto "Opel Vectra" kaotas ebaõigesti valitud kiiruse tõttu juhitavuse, sõitis teelt välja ja rullus üle katuse. Juht sai liiklusõnnetuse tagajärjel põrutusi, kuid lubati pärast läbivaatust kodusele ravile.

Annika Välja
Riho Rei

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetus: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.